

SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 13.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.
Telefon: Brunkeberg 14 97.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 16 sept. 1907.

Expedition: Kammakaregatan 6.

Pris: Helt 5 kr. Lösnummer 25 öre.
Annonsspris 20 öre pr pettråd.

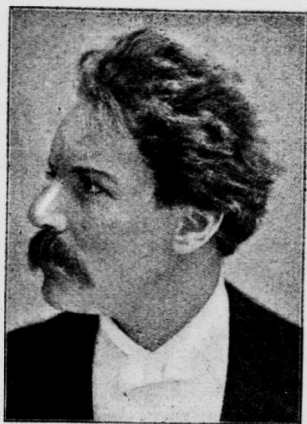
27:e Årg.

Edvard Grieg.

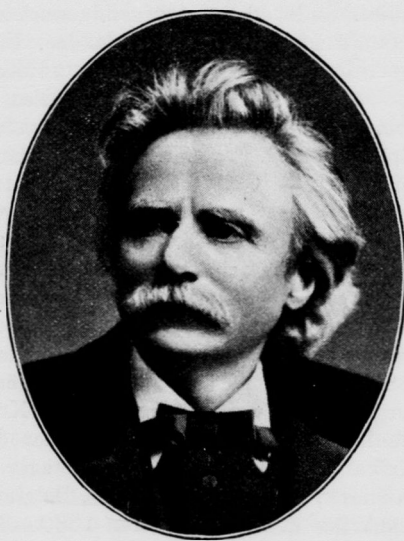

Nyss ha vi haft att förkunna fränfallet af en välbekant tysk musikmästare; tre veckor senare gick en skandinavisk sådan ur tiden, då Edvard Grieg onsdagen d. 4 sistl. september afled i Bergen. Från sin villa Troidhaugen nära Bergen hade han jemte sin hustru begifvit sig in till denna stad, der han sista tiden bodde på hotell. D. 3 sept. på aftonen skulle de ha rest till Kristiania, der konstnärsparet tänkte bosätta sig, men han blef vid middagstiden så illamående, att han måste föras till ett sjukhus, der han sedan följande dagen kl. $\frac{1}{2}$ 4 på morgonen utandades sin sista suck. Dödsorsaken var hjärtförflamning såsom följd af svårt angripna lungor och andnöd.

I början af våren var den liflige tonkonstnären ännu i full verksamhet. Då prof. Julius Röntgen från Amsterdam d. 5 mars gaf konsert i Kristiania, biträdades han af paret Grieg, och vid denna konsert spelade Grieg med honom sina fyrhändiga »norska danser». Mot slutet af samma månad fiana vi Grieg i Köpenhamn, konserterande med biträde af sångerskan frk. Ellen Beck och pianisten frk. Johanne Stockmarr. Han begaf sig sedan på konserttur till Tyskland. I München, der han ej varit på 30 år, gaf han konsert med egna kompositoner, der dirigerande Kaim-orkestern, och biträdades der af sångerskan Laura Hilgermann fr. Wien och pianisten Arthur de Greef från

Ludwig Wüllner.

Edvard Grieg.

Brüssel. Publiken här mottog den nordiske tonsättaren med stort jubel. Som »en sällsynt och högt ärad gäst» helsades han vidare vid sin konsert i Berlin, der pianisten Halfdan Cleve spelade hans pianokonsert och fru Ellen Gulbranson biträdde med flera af hans sånger, dem han själf ackompanjerade. Äfven här beundrade man honom som dirigent vid utförande af hans musik till »Sigurd Jorsalafar» och »Bergliot» samt ett par lyriska orkesterstycken. Återkommen hem fann han sig mindre väl af den regniga sommaren men kunde dock företaga långa promenader. Under juli fick han på Troidhaugen besök af sin vän Julius Röntgen och en ung violinist Percy Grainger, och med dessa musicerade han dagligen. Hans sista kompositioner, norska »Slaater» spelades då af honom och violinisten. Något mer än

en vecka före sin död spelade han dessa vid gästande hos en intim vän, men när han slutat spela sade han sig vara så trött, att han knappast kunde draga andan. Sömlöshet och svår andnöd hade nu börjat plåga honom så, att han stundom önskade sig få dö. Hans fru hyste emellertid hopp om att ombyte af luft skulle verka förbättring och att efter tillämnade konserter i England denna höst, de skulle kunna tillbringa vintern i Rom. Vid försämringen på sjukhuset i Bergen insåg han att slutet var nära, och kvällen före dödsdagen yttrade han: »Så detta skulle bli min bane!» Med resignation underkastade han sig sitt öde och sade till sin hustru som vakade vid sjukbädden: »Ja ja, när det nu så skall vara!»

Dödsbudet väckte sorg i hela landet, främst i Bergen

och Kristiania, der man efter detsamma allmänt flaggade på half stång. Nationalteatern höll dödsdagen om aftonen en sorgfest, hvarvid teaterchefen Björnson höll minnstalet och där-efter spelades Griegs älsklingskomposition »Den sista våren» och till slut »Åses död» ur »Peer Gynt». Teaterns kapellmästare Halvorsen begaf sig strax derefter till Bergen att arrangera begrafningsmusiken. Lit de parade egde rum der fredagen i konstindustrimuseet. Vid begrafningen, måndagen derpå kl. 12, var museets rikt dekorerade hall fylld af en stor representativ församling. Först sjöngs »Den store hvide flok», hvarefter minnestal hölls af öfverläkaren Klaus Hansen. En mängd kransar, hvaribland en från Stockholms Kgl. teaters direktion, nedlades på bären. Musiken spelade den af Grieg till Richard Nordraaks begrafning komponerade sorgmarschen, hvarpå kistan bars ut af vänner till den afidne och placerades på likvagnen. Tåget satte sig i rörelse under utförande af Chopins sorgmarsch. Efter kistan följde konungen och tyska kejsarens representant, där-efter den dödes närmaste anhöriga, regerings- och stortingsrepresentanter m. fl. Kl. $\frac{1}{2}$ 3 anlände sorgtåget till Möllendals krematorium, der psalmer sjöngs och pastor Konow höll ett högstämmt tal vid bären. Äfven tyska kejsarens representant höll här ett tal, betonande den stora betydelse Griegs musik haft i Tyskland.

Edvard Grieg har flere gånger besökt Sverige och vår hufvudstad, ensam eller med sin maka, den utmärkta tolkarinnan af hans sånger, konsert-erande här. Ett sådant besök, erinra vi oss, inträffade 1873, då paret Grieg jemte norske pianisten Edmund Neupert medverkade på den Musikaliska Konstföreningens konsert å börssalen. Grieg dirigerade då sin af Neupert spelade pianokonsert och fru Grieg sjöng sånger af Nordraak och sin man. Med större och mindre kompositioner för orkester samt sånger konserterade Grieg, själf dirigerande, på kgl. teatern 1896, hvarvid han på fyra konserter, 24 okt — 1 nov., blef mycket firad af den fulltaliga publiken, 1899 återkom han hit och gaf i samma lokal fyra konserter 4—10 nov., äfven då dirigerande egna instrumental- och vokalverk. Senast gestade han här i mars 1904, då han gaf tre konserter i Musikaliska akademien med program af kammarmusik, sånger och pianosaker samt derefter dirigerade på kgl. teatern en konsert med orkester- och vokalkompositioner; på alla konserterna endast hans egna verk.

Vid Griegs besök härstädes ha vi ett par gånger meddelat hans porträtt med biografiska notiser. Särskildt påpeka vi en 1892 i Sv. M. T. införd spirituel uppsats om honom af dr. Ad.

Lindgren*. I denna nekrolog må emellertid sammanfattas märkligare uppgifter om hans lif och verksamhet.

* * *

Edvard Hagerup Grieg föddes i Bergen den 15 juni 1843, son af konsul Alex. Grieg och Gesine Hagerup. Modern var mycket musikalisk och framstående pianist. Sonen Edvard sattes redan som sexåring till pianot, och komponerade redan vid 9 års ålder sitt opus 1. Vestra Norges naturskönhet verkade på honom inspirerande, och den originalitet som karakteriserar hans verk hade nog sin källa i hemlandets natur och folklif. Vid 15 års ålder fick han i Bergen göra sig känd af Ole Bull och för honom spela några af sina kompositioner. På dennes inrådan sändes han då till Leipzig 1858 och intogs i dess konservatorium, der han studerade till 1862, pianospelet för Moscheles och Wenzel, kontrapunkt och komposition för Hauptmann, Richter och Reinecke. 1863 arbetade han i Köpenhamn under Gades ledning. Han började nu, efter bekantskapen der med sin geniale landsman Richard Nordraak, komma till klarhet om hvad han ville och studerade med ifver nordisk konst, nordens saga och folklif. Griegs hufvudinstrument var pianot och från denna tid förskrifver sig hans *Humoresker*, op. 6, *Pianosonaten* op. 7 och *violinsonaten*, op. 8, i hvilka hans konstnärspersonlighet redan står färdig i sina hufvuddrag. I Köpenhamn stiftade han jemte Nordraak, Hornemann och Matthison-Hansen föreningen »Euterpe», der han dirigerade sina *Pièces symphoniques*, op. 14. Efter ett kort uppehåll i Rom 1865—66, der han skref konsertuvertyren *I Höst* och *Sorgmarschen* öfver Nordraak, som i mars 1866 plötsligen afled, kom han 1866 till Kristiania, der verkande som lärare, konsertspelare, dirigent och komponist, under 8 år, utfölvande stort inflytande på musiklifvet derstädes. Under tiden gjorde han ett afbrott i denna verksamhet genom en vistelse i Rom 1869—70, då han kom i nära beröring med Franz Liszt. I Kristiania stiftade Grieg 1871 »Musikföreningen», som han till 1877 skiftevis med Johan Svendsen dirigerade. Förut hade han der dirigerat »Filharmoniska sällskapet» konserter. År 1874 erhöll Grieg af stortinget ett komponistgage af 1,600 kr. och har sedan 1885 vistats på sin landtgård nära Bergen utom vid vinteruppehåll i Kristiania och Köpenhamn och under de talrika konsertresor han företagit i Danmark, Tyskland, England, Belgien, Frankrike etc. Under åren 1880—82 ledde han i Bergen sällskapet »Harmonien». I Paris dirigerade Grieg

* Utförligare i hans bok »Musikaliska studier».

1894 en Châtelet-konsert, då han uppförde sin Suite *Fra Holbergs tid*, pianokonserten i A moll (spelas af R. Pugno), tre nummer ur *Sigurd Jorsalafar* och sånger. Samma år blef han kallad till »doctor of music» i Cambridge och firade en stor triumf å Philharmonic Societys stora konsert i Queens Hall strax derefter.

Grieg gifte sig 1867 med sin kusin Nina Hagerup (f. 1845), behaglig sängerska. Med henne har han uppträdd på många konserter, då hennes ypperliga tolkning af hans sånger och Griegs mästerliga ackompanjemang beredd en stor konstnjutning. Då konstnärsparet på sin landtgård »Trolldaugen» d. 11 juni 1892 firade sitt silfverbröllop, var det föremål för en rik hyllning från när och fjerran. Grieg firade det sjelf med komponerandet af sitt ypperliga pianostycke *Bryllupsdag paa Trolldaugen*. På sin 60-årsdag blef den norske tonsättaren likaledes högtidligt firad, bl. a. med en lyckönskingsadress från Musikaliska akademien i Stockholm, hvars medlem han blef 1872. Äfven Lunds studentkår hyllade med en konstnärlig adress den 60-årige tonkonstnären.

Griegs kompositioner äro i allmänhet så väl kända, särskildt hans pianostycken och sånger, att en karaktäristik öfver dem knappast är behöflig. En förteckning öfver hans verk infördes i denna tidning för elfva år sedan* men slutade då med op. 63. Enligt senaste Peters-katalogen tillkomma följande nummer: för piano 4 händer: *Symphoniske Tänze* op. 64; för piano 2 händer: *Lyrische Stücke VIII*, 2 H., op. 65; *Norwegische Volksweisen*, op. 66; *Lyrische Stücke, H. IX och X*, op. 68 och 71; *Stimmungen*, 7 Klavierstücke, op. 73 — sista opustalet. Dertill komma sånger: *Das kind der Berge* (cyklus) op. 67; 5 *Lieder*, op. 69; 5 *Lieder* op. 70. Några nya sånger som trots vara förkomna i Köpenhamn, sedan Griegs senaste vistelseort der, ha återfunnits och torde komma att utgifvas.

För att gifva begrepp om Griegs verksamhet som tonsättare må här påpekas följande hans kompositioner. För orkester (den dramatiska musiken inberäknad) utom nämnda konsertuvertyr »I höst»: *Holberg-Suite*, *Peer Gynt-Suite I och II*, musik till *Sigurd Jorsalafar*, 2 *Elegiska Melodier* (»Hjertesaar», »Vaaren») samt 2 *Melodier* för stråkorkester; kammarmusik: *Stråkkvartett*, G m., *Sonater* för violin och piano, Fd, G d., C m; *Sonat* för violoncell o. piano; Tvåhändig pianomusik: *Pianokonsert*, A m. med ork., *Sonat* E m., tillagn. N. W. Gade; *Pianostycken* bortåt 30 häften; Fyrhändig pianomusik: *Symphoniske Stücke*, *Norwegische Tänze*, *Valse-Capricen*; för 2 pianon: (fyra- och åttahändig.): *Altnorwegische Romance mit va-*

* Sv. Musikt. 1896. Nr 18.

riationen; 4 *Pianosonater* af Mozart med fritt tillkomponerad ackompanjemang af ett andrapiano; Sångverk med orkester: *Foran sydens kloster* f. solo och fruntimmersröster; *Landkjøending*, f. baritonsolo och manskör; *Den Bjergtekne*, f. barytonsolo, stråkorkester och 2 horn; *Olav Trygvason* för solo, kör och ork.; *Norske Melodier*, bearb. f. manskör; *Bergliot*, melodram m. ork. (klaverutdrag); Sång för en röst med piano ha utgivits i mer än ett dusin häften om 4—6 sånger och flere separat för olika röster. Dessutom har man af hans kompositioner arrangement för violin och piano, piano 2- och 4-händigt, etc.

Beträffande karakteriseringen af Griegs skapelser vilja vi anförä hvad vår ansedda kritiker Ad. Lindgren yttrade i en uppsatts om honom för femton år sedan i denna tidning, der det heter: »Bülow har kallat Grieg för Nordens Chopin, andra ha benämnt honom Nordens Schumann. Sanningen torde ligga midt emellan. Grieg eger af Schumann gemytsinnerligheten men undviker grubblerierna, och af Chopin eger han klarheten, elegansen och det nationellt ursprungliga grunddraget, men undgår koketteriet och den sjukliga sentimentaliteten. Grieg kan vara sällsam och märkvärdig, ja äfven manierad, då han stundom för mycket upprepar sig sjelf, men han är aldrig vare sig flackt salongsmässig, uppstyltadt lidelsefull eller obegripligt djupsinnig och han har ingenting af de abnorma oarterna i ett utlevadt »fin de siècle». Den lille, ingalunda vackra men lifliga mannen med den rika känslan, det stora snillet, var en revolutionär natur, fiende till andeligt tvång och konventionalism och denna natur uppenbar sig ock i hans sångmö.

Till sist vilja vi anförä hvad Grieg sjelf säger om sin tonkonstnärliga verksamhet: »Konstnärer sådana som Bach och Beethoven hafva på höjderna uppfört kyrkor och tempel. Jag ville såsom Ibsen yttrat i en af sina sista dramer, bygga bostäder för människor, i hvilka de kunde känna sig hemmastadda och lyckliga. Med andra ord: jag har upptecknat mitt lands folkmusik. I stil och formgifning är jag en tysk romantiker af den Schumannska skolan; men tillika har jag öst ur mitt lands rika skatt af folkvisor och har af denna hittills utforskade emanation af den norska folksjälen sökt skapa en nationel konst.»

Grieg har varit föremål för många utmärkelser utom redan nämnda. Så blef han 1872 medlem af musikakademien i Leyden, 1890 af franska »Academie des beaux arts», erhöi 1904 St Olofs storkors och var ridare af tyska, franska och danska ordnar.

Ludwig Wüllner.

Den ansedde tyske sångaren med ofvanstående namn, hvilken helt snart för första gången konserterar härstädes, är son af den berömda dirigenten och komponisten dr Franz Wüllner, konservatorie-direktör i Köln.

Ludvig Wüllner är född den 19 aug. 1858 i Münster. Vid 7 års ålder kom han till München, der hans far i tolf år var kapellmästare. Han genomgick gymnasiet och studerade tyska språket och litteraturen i München, Berlin och Strassburg, der han 1882 tog doktorsgraden. Han studerade derefter ytterligare två år i Berlin och slog sig sedan ned som privatdocent i germanisk filologi vid akademien i Münster. Sin lust att bli skådespelare bekämpade han för att icke göra sin familj emot.

I längden kunde han icke motstå begäret att egna sig åt konsten, och han beslöt att utbilda sig till musiker. Så ingick han 1887 som elev vid konservatoriet i Köln, der hans far emellertid blifvit dettas direktör. Efter ett års förlopp fick han anställning som lärare i körsång och konsertensemble, dirigerade en kyrkokör och gaf konserter i mindre städer. Då hans »Grossmutter», en strängt katolsk dam, af hänsyn till hvilken han afhöll sig från att gå in vid scenen, afled 1889 beslöt han att följa sin böjelse. Sjuk till själ och kropp fördröjdes dock detta, men slutligen, i en ålder af 30 år, underkastade han sig prof för hertig Georg af Meiningen, som derefter telegraferade till hans far: »Jag hade icke väntat, att jag i er son skulle finna en sådan föredragsvirtuos. Han är född till att framställa människotyper, och jag vill lyckönska den tyska scenkonsten ifall han beslutar sig att offra sig för den samma.»

Så spelade Wüllner från 1889 till 1895 de förnämsta karaktär- och hjelterollerna vid det berömda Meiningenteatersällskapet. Bland annat uppträdde han som Hamlet, Shylock, Othello, Faust, Kung Lear, Wallenstein, Natan och Talbot. Han sjöng på hofkonserter och musicerade ibland med Johannes Brahms, som den tiden ofta kom på besök hos hertigen af Meiningen. År 1895 lemnade han den Meining'ska truppen, hvarvid han fick titeln »hertiglig hofskådespelare», och uppträdde sedan mest som sångare, både i oratorier och världsliga körverk.

Steget från skådespelaren till sångkonstnären, var så mycket märkligare, som röstmedlen ingalunda voro så framstående, men denna brist öfvervann han med beundransvärd energi. Genom oerhörd flit afvann han sitt röstorgan möjligaste mått af väljud och smidighet, och hvad som fattades honom i sinnligt uttrycksmedel, ersatte han rikligt genom konstnärlig intelli-

gens. Näst makten af hans viljekraftiga personlighet kom honom der vid lag hans mästerliga språkbehandling till godo. Wüllner går nämligen ut från ordet, från språket för att förmedla sin poetisk-musikaliska intuition och har derigenom på sina åhörare utfövat den starkaste suggestion. Han har så medelst blifvit representant för en ny riktning inom den tyska vis-sången. Hans föredrag af tyska folkvisor säges vara öfverträffligt, och han har vanligen alltid stor publik på sina konserter. Han har äfven emellanåt uppträdt som deklamator. Såsom scenisk sångare har han t. ex. i »Tannhäuser» genom sin smakfulla sång väckt stort intresse.

Den Wüllner vid konserterandet här biträdande pianisten Coenraad V. Bos är född i Leiden, studerade först violinspel och sedan pianospelet för Julius Röntgen vid konservatoriet i Amsterdam. Han berömmes särskildt som Mozartspelare och smakfull ackompanjator.

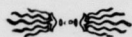
Beethovens första debut.

(Forts. o. slut.)

Återkommen till den nyktra prosaiska verkligheten, insåg den ungdomliga svärmaren, att det vore omöjligt att i den belägenheten, hvari han befann sig, återvända till den ångestsfulla modren och följde därför med raska steg sin vän och ledsagare. Snart stodo båda vid porten till det gamla abbotsklostret, hvilket villigt öppnades för dem. Och snart fann sig den unge musikern, som utbytt sina genomblotta kläder mot en klostertjenares dräkt, förplägad med mat och dryck samt kände sig i en mycket behaglig, glad stämning. Abboten i klostret, en mycket hjertlig och vänlig herre, sällade sig till de begge främlingarne och underhöll sig med studenten på det mest hemtrefliga sätt om Bonn, om kurfurstliga hofvet och om universitetet därstädes. »Hvem är det ni har till följeslagare, broder studiosus?» frågade han under samtalets lopp, uppmärksam och betraktande Beethovens korta, hopkrupna gestalt och ovanliga stripiga hår. »Högvärdige, det är en talangfull musiker från Bonn, hvilken, ifall ni känner er hågad att på en halftimme upplåta klosterorgeln åt honom, torde för er visa prof på sin sällsynta förmåga.» — Det vare honom beviljadt, svarade abboten, »broder organist skall öppna för honom.» Snart satt Beethoven framför det gamla, herrliga instrumentet; efter ett kort men mästerligt speladt preludium öfvergick han till en gammal latinsk kyrkohymn; på denna följde kompositioner af äldre mästare. Mäktigare och mäktigare, väldigare genomböljade me-

lodierna den af aftonsolens guld magiskt belysta klosterkyrkan, i hvilken småningom hela brödraskaran, lockad af de gripande tonerna, hade församlat sig och i stum, häpen andakt lyssnade till den unga spelarens hänförande föredrag. Höjdpunkten af sitt spel nådde han, eftersom han hittills spelat andre mästares skapelser, först då han öfvergick till fri fantasi. En här af melodier, nya och originella i sitt slag, konstnärligt sammanfogade och herrliga i byggnad och harmoniföljd, ljufva som källans porlande i den dunkla djupa skogen, så åter mäktiga och åsklika, bedöfvande som vattenfallets brusande utför klipphällen, böljade han genom helgedomen. Dagens upplefvade erfarenheter, allt hvad som rörde sig i hans inre, gestalter, hvilka redan sedan veckor tillbaka formlösa omhvirvade hans ande, sväfvade på tonernas vingar, välordnade och försinligade, genom kyrkans hvalf. — Då Beethoven ändtligen, på sin följeslagares önskan, som påmint om afresa, hade ändat sitt spel, räckte abboten honom med djup rörelse handen. »Min son,» sade vid afskedet den värdige klosterchefen, »du har åstadkommit ett storverk, alla våra önskningar öfverträffande, ja, öfverträffligt. Din talang som en gång i världen skall låta tala om sig, skall ej längre blifva förborgad för världen, jag skall hos min allernådigste kurfurstlige herre och vän i Bonn föra din talan. Och nu, min unge vän, Gud vare med dig! jag hoppas att i vår klosterliga ensamhet ännu rätt ofta den sällsynta njutningen måtte bli oss beskärd, att få höra dig.» Med den hjertligaste tacksägelse för det öfvermåttan kärleksfulla emottagandet skildes våra vandrare från klostret Heisterbachs kärnliga abbot och begåfv sig glada till den kurfurstliga residensstaden Bonn. Knappt hade fjorton dagar efter denna utflykt tilländalupit, då Beethoven en dag blef befalld till kurfursten, för hvilken han måste spela, och gunstbevåget förafskedades han med ett anställnings-dekret som kurfurstlig hoforganist. Sålunda gjorde tonernas odödlige mästare i klostret Heisterbach i Siebengebirge sin första debut, hvilken på hans ärorika konstnärsbana utöfvade ett afgörande inflytande.

Om ock förestående episod ur den store tonkonstnärrens lif blifvit ett blott traditionellt meddelande, så härflyter den dock från autentiska källor och betygas af ännu lefvande afkomlingar af den i Koblenz aflidne Geh. Medicinalrådet Wegeler, som en gång var Beethovens vän och förtrogne.

Grieg och Gade.

»Gades bekantskap» berättade Grieg själf för R. Henriques vid en intervju »gjorde jag en gång om våren. Jag gick ute på Klampenborg, då min

vän Matthison-Hansen plötsligen rycker mig i armen:

»Hvad är det?» säger jag.
 »Kan du se den lille mannen med den stora grå cylindern?»
 »Ja visst» säger jag.
 »Vet du, hvem det är?»
 »Nej, det vet jag inte.»
 »Det är Gade», säger han. »Skall jag presentera dig?»

Och utan att afvakta mitt svar drog han mig bort till professorn med det korta yttrandet:

»Herr professor, här skall ni se en norrman som är musiker.

»Är det Nordraak?» frågade Gade.
 »Nej, det är Grieg», svarade Matthison-Hansen.

»Jaså, det är Grieg», sade Gade, och såg med en forskande blick på min obetydliga person, under det jag icke utan en viss medfuktan blandad vördnad stod ansigte mot ansigte med den man, på hvars verk jag satte så stort värde. »Har ni någonting att visa mig?»

»Nej», svarade jag.
 De saker jag hade färdiga syntes mig nämligen icke goda nog.
 »Gå då hem och skrif en symfoni», föreslog Gade.

Det var nu lättare sagdt än gjordt. I Leipzig hade jag lärt så godt som ingenting af instrumentationslära. Jag hade också en gång fått som uppgift att skrifva en uvertyr, men jag fick aldrig någon vägledning, hur jag skulle bära mig åt dermed.

Gades uppmaning till mig gjorde emellertid så mycket, att jag med hela min energi sökte lösa den uppgift han uppställt för mig. Och under loppet af 14 dagar hade jag verkligen komponerat och instrumenterat första satsen af symfonien. Hela symfonien blef färdigskrifven, men aldrig utgifven i sin helhet. Gamle Lumbye dirigerade den en afton — jag tror det var år 1864 — vid en symfonikoncert i Tivoli.

Sedan vi hela vintern arbetat med »Euterpe», flyttade jag vid vårens inbrutt ut till Rungsted. Om det nu var det vackra läget eller den friska luften, som inspirerade mig, skall jag lämna osagdt. Men under loppet af elfva dagar hade jag komponerat min pianosonat och kort tid der-för min första violinsonat. Bägge tog jag upp med mig till Gade, som bodde ute på Klampenborg. Han genomgick dem noga, nickade, klappade mig på skuldran och sade:

»Det är bra gjort. Nu gå vi upp och undersöka dem i sömmarne»

Så gingo vi upp för en smal, brant stig, upp till Gades arbetsrum, där han satte sig vid flygeln och var i hög grad entusiastisk.

Man hade nämligen berättat för mig, att när Gade kände sig entusiastisk, drack han vatten ur karaffinen. Den dagen tömde professorn hela fyra karaffer.

Det var för resten icke alltid, som Gade var vid så godt humör. Då jag t. ex. senare en gång bragte honom partituret till min konsertuvertyr »Hösten», skakade han på hufvudet.

»Nej, Grieg — den duger icke, Ni måste gå hem och skrifva något bättre.»

Jag kände mig ganska modlös öfver detta omdöme. Kort därefter fick jag dock ganska oväntadt revanche. Jag arrangerade nämligen uvertyren för piano (fyra händer) och sände den till Stockholm, där Musikaliska konstföreningen utsatt ett pris. Jag fick mig priset tillerkändt af prisdomarne, af hvilka Gade var den ene.

Han måste alltså ha glömt stycket under den förflutna tiden, också var han vid dåligt humör den förut omtalade dagen.»

Från Mozart till nutiden.

Efter Fel. Dräseke.*

Af alla älskad visade sig Mozart, denna i sanning universale tonkonstnär, äfven för alla med honom samtidsverkande, såsom den högst stående, och denna älskade höll sig uppe en lång tid framåt, ja mångt årtionde efter Beethovens död, utan att komma i tvifvelsmål. Med Spohr och Weber uppstod den romantiska skolan; Beethoven gick sin egen väg, likaså Schubert. Under inflytande af Beethoven sökte Schumann och Chopin nya mål, nya banor beträddes, dunkla ideal drogo blickarna till sig; men när det blef fråga om den rena skönheten, vände sig dock alla blickar tillbaka på Mozart för att taga lärdom af honom. Hvari visade sig denna skönhet, som blef så allmänt beundrad och för hvilken alla så gerna böjde sig? Framför allt deri, att Mozart i behandling af de musikaliska elementen uppenbarade ett så absolut mästarskap, hvilket han själf ådagalade i den då ännu föga utvecklade instrumentationen, att hvarje tekniskt hinder syntes på förhand undanröjt. Vidare äfven deri, att han för sitt framställningsobjekt alltid visste att finna den motsvarande formen och ej sällan åstadkom att form och innehåll nästan fullständigt tackte hvarann. Passade icke de för handen varande formerna till de konstnärliga fordringarna, så uppfann han fullkomligt nya för fallet i fråga, hvilka, såsom synnerligast »Don Juan» bevisar, alls icke förrådde något med våld tillkämpadt eller tilltvingadt och öfverdrifvet, utan förekommer oss så själfskrifvet och naturligt, att vi ej kunna tänka det annorlunda. Det syns oss knappt behöfligt

* Ur en uppsats med titel »Der Wechsel im Musikalisch Schönen» i musiktidningen »Signale».

tillägga, att för en sådan konstnär den nödiga begränsningen alldrig felades, utan hvilken den rena skönheten ej kan bestå, och att han visade ifrån sig all öfverdrift som lätt kunde leda till det osköna, så att äfven vid skildringar af tragiska och skräckfulla scener, sådana som möta oss i »Idomeneo», »Don Juan» och hvad som i Requiem förekommer om yttersta domen, det upphöjda och hemska städsa förklaras af skönheten. Än i dag kan efter skönhet sträfvande tonkonstnärer våga sig på att följa Mozarts exempel.

Naturligtvis blef den i full lifskraft blomstrande musiken ej stående vid denna gräns, och hur Mozart själf tänkte i denna fråga finner man tydligt af hans utsago, att han var beredd att komponera så länge i musiken ännu fins att säga något nytt. Ty härigenom erkände han som grundsats rätten hos hans efterföljare att söka nya vägar och göra nya eröfringar. Sträfvande till det sköna blef för öfrigt aldrig först den ledande kraften och Mozarts mindre talangfulla efterföljare sökte efterlikna mästaren, så godt de förmådde. Rossini, hans varma tillbedjare, sträfvade på sorglösare och bekvämare sätt efter skönheten, lika sorglöst skapade ock till en början Boïeldieu, hvars mål sedermera blef att hylla gratiens gestalt. Spohr, som synbarligen rönt inflytande af den första romantiska litteraturskolan i Tyskland, grundade visserligen med sin »Faust» den tyska romantiska operan, men sträfvade dock sedan i »Jessonda» så tydligt efter att gå i Mozarts fotspår, att han nästan ställde sig i position emot den under tiden segerrikt framträdande Weber och åt denne öfverlät den speciellt romantiska operan. I Webers och Marschners verk hade romantiken öfvertaget, men hufvudsakligen var det ämnets ovanlighet och hemlighetsfullhet, hvari dessa mästare sågo den romantiska dragningskraften. Likväl blefvo de ej därför sträfvande efter det sköna orogna, i det de väl trodde sig ännu säkrare nå det med romantikens tillhjelp.

I alla händelser var denna hemlighetsfulla romantik ännu mera fruktbringande för musiken än för poesin och visade sig ända från Spohrs »Faust» intill våra dagar såsom en så värdefull besittning för tonkonsten, att denna väl aldrig skall afträda densamma. Alltsedan kunna ju alla framstående tonsättare mer eller mindre betecknas såsom romantiker, Beethoven, Schubert, till och med den med klassisk hållning framträdande Mendelssohn, Schumann, Berlioz, Liszt och Wagner.

Beethoven hade att börja med avslutit sig mycket till Haydn och Mozart. I sin första period hade han tydligen sträfvat efter skönhet i Mozarts stil, bemödande sig märkbart om att ställa i förgrunden det karakteristiska och intimt själfulla; den kon-

ventionella bisaken, som för publiken i äldre tider ansågs outhärlig och hos Mozart ännu mer än hos Gluck och Haydn gjorde sig bemärkt, sköt han så mycket som möjligt åt sidan och sökte i dess ställe sätta ett tanke-rikt innehåll. Här gick han till stor fromma för tonkonsten så radikalt till väga, att i hans sista verk knappt ett spår deraf hans kunde anträffas. Men den absoluta skönheten måste så mycket mer nu träda tillbaka, som programmusiken och realismen starkare trädde fram och i följd deraf ögonmärket företrädesvis riktades på det karakteristiska. I alla fall är Beethoven i högre grad, än man antagit, programmusiker —, men har derjemte varit så klok att endast i sällsynta fall göra publiken till sin föroigna.

Så gjorde det till grund liggande programmet ej något intrång på den rent musikaliska njutningen och denna blef i intet fall beroende af programmet. Att mästaren för öfrigt hade en stark dragning till realismen och lät den ganska kraftigt träda i dagen, såsom man finner t. ex. af sista satsen i violinkonserten och scherzotrien i pastoralen, kan väl ingen förneka och dermed framgår äfven att härvid den mozartska skönhetsregeln frångåtts.

Den franska stora och senare komiska operan visade sig i motsats till Spontini och Boïeldieu uppfyllt af realism, och Meyerbeer i synnerhet, som i »Robert» ännu koketterat med romantiken, hyllade den redan i »Hugonoterna» helt öppet. Än vidare gick i detta hänseende den med programmusiken fullkomligt sammanvuxne Berlioz så till vida som han i empirismen såg sin konstnärliga uppgift och alltid försökte att genom sin musik åskådliggöra de allra mest skiljaktliga, ja ofta rent fränstötande objekter och på möjligast tydliga sätt utbilda dem — blefvo än aldrig så många skönhetsregler derigenom åsidosatta. —

Helt annorlunda ställer sig saken i fråga om Schubert, hvars innersta väsen var så mättadt af skönhet, att den fullständigt genomstrålade och beherskade allt hvad hos honom fans af romantisk egenart och revolutionär framstigsdrift, hvarigenom den lifligaste erinran om Mozart framkallades. På samma sätt verkade ock Mendelssohns tre berömda uvertyrer, hvilka hufvudsakligen därför här må såsom utmärkta framhållas, att de tillhöra programmusiken och äro uppfyllda af rent musikalisk skönhet. Hade hos Schubert, instrumentalkomponisten, Mozarts tekniska mästarekap saknats, så har det hos Mendelssohn företrädesvis varit kompositionsvirtuositeten, som tillförsäkrade hans uvertyrer en så klart framträdande skönhet. Chopin, Schumann (särdeles i hans geniala pianomusik) och Liszt, alla tre rörande inflytande af Beethoven och hänvända åt programmusiken, betonade eftertryckligt det karakteristiska, liksom den ef-

ter de båda förstnämnda uppträdande Wagner, men att de af grundsats motsträfvat skönheten, medvetet ställt sig i opposition till densamma, kunna vi knappast medgifva. Den stora melodirikedom som utmärker Chopin, som genomströmmar Schumanns sänger och fångslar oss i Holländar-duetten och flerstädes i »Lohengrin», talar, för att blott nämna detta, alltför tydligt deremot. Mindre spårar man iärf hos Liszt, den med Berlioz närmare besläktade tonsättaren, om än man icke bör förgäta den i mycket skönt verkande Prometheus-musiken och delar af »Graner»-massan.

Om än i Beethovens andra och tredje period sträfvande efter skönhet i viss mån var förminskad, så fångas dock i hög grad särskilda stycken genom sin skönhet och detta mer än genom andra egenskaper. Men det är en ny, från Mozart afvikande art, som här uppenbarar sig och på oss utöfvar sin hänförande verkan, såsom adagiet i 9:de symfonien och finalen i sonaten op. 111. Och liknande stycken möta vi ock i senare verk af Wagner, äfvensom i sådana af Berlioz, om ock de hos den senare framträda mera sparsamt och fångsla mer genom färgrikedom i instrumentation, harmonik och modulation.

Till något slutmål synas vi ännu ej på långt när ha nått, och om vi taga en öfversikt öfver tonkonstens närvarande utveckling tycks det som om vi vore ännu längre aflägsna från detta än på Wagners tid. Ty så länge denna mästare ännu lefde bland oss, var också sträfvande efter det sköna ännu icke försvunnen, och om äfven åtrån att bjuda det osköna och osmakliga ofta nog framträdde, så hade man dock försyn nog för att af grundsats förklara krig mot det sköna.

Vår allra nyaste tid har detta varit förbehållet; ty denna har tänkt sig genom verismen vinna större resultat än det ärorika förflutna. Att vi på denna väg kuuna nå allt annat än ett nytt skönhetsideal är uppenbart, då den nu fortgående jäsningen såsom ett eftersträfvansvärdt och genialiskt slutmål uppställer hvad som i sig själf är omöjligt för att verka naturenligen tillfredsställande.

Och så ser sig då vår ärorika tid i verkligheten ställd inför den frågan: skall skönheten försvinna ur tonkonsten? Ej så få röster torde nu för tiden tvärsäkert bejaka den frågan; men det öfvervägande flertalet skall, såsom vi med säkerhet hoppas, ha sinne för en helt annan riktning. Det gifves nämligen ännu i våra dagar tonsättare nog, hvilka, oberoende af det nya modet, sträfvade efter ädla mål, hålla sig inom de musikaliska gränserna och ingalunda äro öfvertygade om den allena saliggörande makten hos det osköna och öronpinande i musiken. Men de känna sig maktlösa och förtryckta, ty modet är en grym herskarinna och hård emot den som uppreser sig mot dess makt och

förlitar sig på sig sjelf. Likväl är detta det enda riktiga, och särdeles i en så förvirrad tid som den närvarande, då en sund riktning i konsten skall inträda så mycket snarare, ju flera konstnärer hylla en så stolt grundsats. Det är nämligen ingalunda att befara, att de närvarande åsikterna skola i all evighet fortvara, helst då många tecken till en förbättring häri tydligt låta sig förnimma och vi med säkerhet kunna hoppas att med en verkligt sund utveckling af tonkonsten äfven skönheten skall till den samma återvända.

Som bekant nämnes konsten ofta i förbindelse med vetenskapen och mellan båda vill man uppställa den skillnaden, att vetenskapen sträfvat efter sanningen, konsten efter skönheten. Nu ha vi i konsten, och detta ej blott i musiken, kommit derhän att förkunna sträfvan efter det osköna såsom ett lyckliggörande framsteg; men har det väl i någons öron predikats, att vetenskapen höjt sitt banér för sträfvan till det osanna? Så skall väl också konsten besinna sig och åter slå in på en väg, som löper parallelt med vetenskapen.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. teatern

- Sept. 1 Thomas: *Mignon* (Mignon, Philine: frk Hesse, fru Bartels; Wilh. Meister, Lothario, Laertes: hrr Stockman, Svedelius, Mandahl).
- 2 Bizet: *Carmen* (Carmen, Micaela, Frasquita, Mercedes: frk Edström, fru Bartels, frkn Lindegren, Hulting; Don José, Escamillo, smugglarhövdingen, Zuniga, Morales, Remendado: hrr Ödmann, Wallgren, Ericson, Grafström, Mandahl, Olle Strandberg).
- 3 Rossini: *Barberaren i Sevilla* (Rossina, Marcellina: frkn Hesse, Karlsohn; grefven, Figaro, dr Bartholo, Bazil: hrr M. Strandberg, Forsell, Stiebel, Wallgren).
- 4 Wagner: *Lohengrin* (Elsa, Ortrud: fruar Schjerven, Claussen; Lohengrin, Telramund, konungen, härroparen: hrr Menzinsky, Forsell, Sjöberg, Wallgren).
- 5 Puccini: *Bohème*.
- 6 Mozart: *Don Juan*.
- 7 Tschaikowsky: *Eugen Onegin*.
- 8 Halévy: *Judinnan*; 50:de gång.
- 9 Verdi: *Den vilseförda* (Vi, oletta: fru Oscar; Alfred-Germont: hrr Ödmann, Wallgren).
- 11 Mozart: *Figaros bröllop* (Grefvinnan: fru Schjerven).
- 12 Gounod: *Faust* (Margareta, Marta, Siebel: fruar Lizell, Claussen, frk Lindegren; Faust, Mefistofeles, Valentin Wagner: hrr Ödmann, Wall-

gren, Oscar, Grrafstöm) 350:de gång.

- 13 Wagner: *Den flygande holländaren* (Senta, Marit: fruar Schjerven, Claussen; Holländaren, Eric, Daland: hrr Fossell, Menzinsky, Svedelius).
- 14 Wof-Ferrari: *Nyfikna fru, ar* (Ottavio: hr Wallgren-Beatrice, hans hustru: frk Edström, Rosaura, deras dotter: frk Hesse; Columбина, deras tjänarinna: fru Hellström; Lelio: hr Oscar, Eleonora, hans hustru: fru Lizell; Florindo, Rosauras fästman: hr Malm, Pantolone, gammal ungarl: Söderman, Arlechino, hans tjänare hr Stiebel; Leandro, Asdrubale, Almoró, Alvise, Lunardo, Momolo, Monego (medlemmar af »Amicitia»-klubben: hrr Schweback, Olle Strandberg, Bröderman, Ericson, Mandahl, Sandström, Arrhenius).
- 15 Verdi: *Trubaduren* (Leonora, Azucena: fruar Oscar, Claussen; Manrico, grefve Luna: hrr Nyblom, Forsell).

Oscarsteatern.

Sept. 1—15 Lèhar: *Den glada änkan*.

Från denna månads första hälft ha vi att från operan bemärka ett par jubileer, nämligen »Judinnans» 50:de och »Faust's» 350:de föreställning. Få operor ha visat sig så populära och omtyckta som den senare, mycket dertill har bidragit rollbesättningen, speciellt hr Ödmanns Faust, och derjemte har denna opera ofta fått vara folie för gästspel. I »Holländaren» har hr Svedelius haft en ny roll som Daland. Sista spelårets nyhet »Nyfikna fruar», som vid förra terminens slut endast hann gifvas två gånger, har nu återupptagits med samma goda rollbesättning. Nyheten hade ej heller nu lockat någon talrik publik. Såsom vi förut sagt innehåller den dock rätt behaglig musik, äfven i den komiska stilen, ehuru ej synnerligt originell eller spirituel, och många scener framkallade skratt och applåder hos publiken. Af de nyfikna fruntimren väckte särdeles fru Oscar för sin muntra framställning och fröken Hesse för sin vackra sång störta bifallet. Vi hänvisa för öfrigt beträffande operan och dess innehåll samt dess kompositör till n:o 10 och 11 af denna tidning.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern ger till Edvard Griegs minne en konsert den 17 d:s, upptagande endast den afidnes kompositioner, instrumental- och vokalnummer. Operans nästa, redan förberedda nyhet, lär blifva »Spader dam» (Pique dame) af Tschaikowsky.

Sven Scholander har under sommaren besökt London och vann på en konsert d. 14 juli största succès.

D:r Ludvig Wüllner, kommer att ge sin första konsert här onsd. d. 25 sept. med pianisten Coenraad V. Bos som ackompanjator.

Salmsons opera- och operettsällskap började d. 3 sept. i Eskilstuna sin vinterturné med Hallströms »Per Svinaherde», som vann stort bifall. Äfven Puccinis »Bohème» står på spellistan.

Fru Ljungstedt-Reutersvärd skall, enligt norska tidningar, gästspela på Nationalteatern i Kristiania i början af oktober i Glucks »Orfevs». Hon anländer till Kristiania den 22 september.

Hofkapellmästaren C. Nordqvist har i sommar gjort en utfärd till Tyskland, der han i Dresden bevistade den stora tonkonstnärsfesten. Under densamma uppfördes såsom festopera Rich. Strauss' »Salome», hvilken allra först gick öfver scenen 1905 å därvarande k. opera.

Joseph Joachim. Såsom tillägg till nekrologen öfver den tyske violinmästaren i föregående nummer må meddelas, att han 1870 blef invald till ledamot i vår Musikaliska akademi. Äfven kan påpekas att han tillsammans med A. Moser utgifvit en »Violinschule» i 3 band med tysk, engelsk och fransk text.

Kammarmusikaftnar. Märtha Ohlson, Axel Runnquist och Carl Lindhe komma äfven i år att ge en serie af tre kammarmusikaftnar i Vetenskapsakademins hörsal. Programmet upptar kompositörerna J. Brahms, C. Franck och L. v. Beethoven, af hvilka ett verk af hvar och en uppföres hvarje afton, och dessa äro bestämda att äga rum den 10 oktober, 18 oktober och 14 november.

Konsertföreningen har omvalt till styrelseledamöter J. May, Arthur Thiel, Tor Aulin, Otto Hirsch, E. Rudbeck, Dagmar Möller, Rich. Andersson, Ragnhild Bäckström samt nyvalt kapten J. D. Rogberg, kassaförvaltare, fröken Gurli Hegardt, löjtnanten grefve Thure Bielke och hr Ludvig Rubenson j:or.

Dess abonnemangskonserter med orkester, under anförande af Tor Aulin, taga sin början för denna säsongen (föreningens sjätte arbetsår) tisdagen den 22 oktober, då första konserten ges. De öfriga abonnemangskonserterna äga rum den 26 november detta år samt 7 februari och 24 mars 1908. Som solister äro engagerade pianisten Arthur de Greef, professor vid konservatoriet i Brüssel, operasångerskan fru Marie Götze vid k. operan i Berlin samt Henri Marteau och Wilh. Stenhammar.

En symfonikonsert egde rum här den 31 juli i Immanuelskyrkan för den då härstädes samlade internationella kongressen mot alkoholismen. Medverkande voro dr. Holger Nyblom (sång) och hr Hugo Alfvén (dirigent). Programmet upptog: Symfoni nr 2 af Alfvén, »Heliga tre konungars ökenvandring» af Em. Sjögren; »Florez och Blanzeflor» af V. Stenhammar och uvertyr till »Orleanska jungfrun» af A. Söderman.

Oscarsteaterns repertoar. Efter »Den glada änkan», som ännu ger goda hus, lär Offenbachs »Hoffmans sagor» komma att upptagas, hvori frk. Rosa Grünberg och miss Osborne skola alternera i den kvinnliga hufvudrollen Olympia-Antonia-Stella. Teatern har för öfrigt på sitt program för närmaste tiden »Skytte-lisa» med frk. Berentz och hr Ringvall i hufvudrollerna, »Ambasadorerna» samt »En valsdröm», som gjort stor succés i Wien. Äfven Charpentiers »Louise» är i fråga att återupptagas.

Emil Sjögren återkom i början af sommaren från en resa till Paris och London. I den franska hufvudstaden utfördes på »Concert Rouge», ett musikinstitut med ypperlig orkester, flere af hans kompositioner, hvarvid han medverkade som ackompanjator. Andra biträdande voro konsertmästaren, violinisten mr Eleuz och pianisten mr Augiéras samt miss Tracey. I London gaf hr Sjögren sedan en konsert i Aeolian Hall med stor framgång och loford af tidningskritiken.

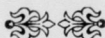
Miss Esther Osborne, den svensk-amerikanska sångerskan, är från detta spelårs början för två år engagerad vid Oscarsteatern. I medlet af juni gaf hon en konsert i Minneapolis der hon mycket lofordades af kritiken.

Konsertm. Tor Aulin har i sommar medverkat i juryen vid täflingarna d. 21 och 23 juni i Genève mellan lärjungar i Henri Marteauss violinklass vid konservatoriet derstädes. Bland öfriga juryledamöter var Emile Sauret, hr Aulins lärare i violinspelning.

Kapellmästare Andréas Hallén har efter fem års vistelse i Skåne, der han verkat såsom sydsvenska filharmoniska föreningens dirigent, nu återkommit till Stockholm och bosatt sig härstädes. Hr Hallén ämnar under vinterns lopp ge två konsalter, hvarvid komma att utföras endast hans egna nyare kompositioner, samt har för öfrigt återupptagit sin verksamhet som lärare i sång och komposition.

Göteborg. Stora teatern har börjat sin säsong med dramatisk repertoar. I Trädgårdsföreningen spelar f. n. Orkesterföreningen under hr O. Morales direktion och under början af månaden har fröken Märta Petrini medverkat vid konsalterna.

Upsala. Sångarbröder från Pariafärden 1867 samlades härstädes till möte d. 7 sept. Bortåt 30 af de i färden deltagande hade nu kommit samman. Efter att på kyrkogården ha bekransat Oscar Arpis graf, pariserkörens värderade korag, hvarvid f. d. regementsläkaren Gustaf Setterblad höll ett kort minnensal, samlades de deltagande till gemensam middag, hvarvid förekommo några tal och versar af dr A. M. Myrberg till minne af sångarnes triumf i Paris. Parisersångarne uppvaktades sedan med sång af studentsångföreningen.

Från våra grannland.

Helsingfors juni—13 sept. Kamrer Bodéns operettsällskap har som vanligt, nu för fjärde gången haft sin sommar-sejour här å Brunshusteatern. Hans sällskap har äfven i år bestått af sjujetter dels från Oscarsteatern dels från andra dir. Ranfts stockholmsteatrar. Den bestämda repertoaren upptog »Rymmerskan», »Trollslottet», »Zigenarbaronen», »Konung för en dag», »Dockan», »Sköna Helena», »Lilla helgonet», »Surcouf», »Martha», »Ambassadören» och »Skyttelisa» samt »Den glada änkan», hvilken d. 21 aug. blef afskedsföreställning. Den 1 sept. började spelterminen för säsongen på Svenska teatern med dramatiskt program. Likaså finska teatern, som äfven uppfört musikpjesen »Tukkijoella». Folkteaterns termin började d. 2 sept med folkpjese »Stockflötarna»; musiken dertill, som bekant, af O. Merikanto. Filharmoniska sällskapet härstädes kommer att d. 3 okt. gifva en festkonsert i Nationalteatern med anledning af sällskapets 25-åriga tillvaro.

Kristiania aug. 10—sept. 14. På Nationalteatern gafs d. 10 aug. en festföreställning med anledning af Björnsterne Björnssons 50-års diktarijubiläum. Programmet upptog 1. Prolog; 3 Festpo'näs; 3 »Geografi og kjærlighet». Derefter har af musikpjäser på denna teater uppförts »Fossegrimen», »Maria Stuart i Skotland» och flere gånger »Peer Gynt». Fahlströms teater har sedan d. 13 aug. till fram i september uppfört Puccinis »Bohème» med fru Cally Monrad och hr Halfdan Rode i hufvudrollerna. 1 sept. började Centralteatern uppförande af Rob. Planquettes operett »Muhammads paradis» deri hufvudrollerna, prinsessans och prinsens, utfördes af Dagna Skarseth och hr Ingi Hedmark.

Om Edvard Griegs fränfalle och den å Nationalteatern på hans dödsdag gifna representationen med kompositioner af honom, har förut nämnts. D. 14 sept. gafs på samma teater en minnesfest öfver honom med biträde af sångaren Thorvald Lammers och pianisten Frithiof Backer-Gröndahl som solist och ackompanjator. Programmet upptog af

Griegs kompositioner; 1. Sorgmarschen öfver Nordraak; 2. Uvertyren »I höst»; 3. Pianokonserten; 4. »Vaaren», »Brudföljet drager forbi»; 5. »Den bjergtekne» (hr Lammers); 6. sångerna »Gamle mor», »Ved Rundarne», »Guten», »Fyremaal» (hr Lammers); 7. Anitras dans, Dovregubbens sal; Aases död» ur »Peer Gynt», för orkester.

Köpenhamn 13 sept. Den egentliga säsongen började i augusti med en ny operett på Casino-teatern, »Drottningen af Montmartre», kallad »lustspelsoperett», med ord och musik af Hakon Schmedes. Musiken säges vara intresserande. Kgl. teaterns speltermin tog sin början d. 31 aug. Sedan dess har repertoaren upptagit af pjäser med musik; »Bajadser», »Orfeus og Eurydike», »Carmen», »Regementets dotter», »Sven Dyrings hus», »Aida» samt balletterna »Napoli», »Toreadoren» och »La ventana».

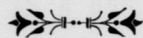
Konsertsäsongen har ej i någon af grannlänternas hufvudstäder ännu tagit sin början.

Från andra land.

Dresden. En ny tysk komisk opera »De sköna från Fogaras» har nyligen uppförts på hofoperan. Musiken till densamma är komponerad af den bekante pianisten Alfred Grünfeld till text af Viktor Léon. Musiken är melodisk och anslående, ehuru ej särdeles originell. Ungerska nationalmelodier och zigenarmusik samt balett gåfvo lif och färg åt pjesen, som vann stor framgång.

Teresita Carreno gift. Teresa Carrenos unga dotter, hvilken själf, som bekant, är konserterande pianist och äfven som sådan uppträdt i Stockholm, har nyligen under en turné i Amerika ingått äktenskap med en engelsk officer, Eustace Blois.

Rättelser.

I föregående nummer, nr 12, förekomma några tryckfel, som härmed rättas. Sid. 1, sp. 1 r 5 ndfr. står klasisitetens, läs klassisitetens; sp. 3, r 11 uppf. står Ferd., — läs Ferd.; r. 12 ndfr. står densam, läs densam. — sid. 2, sp. 3, r. 13 uppf. står: Offenbachs, läs Offenbachs; sp. 6 ndfr. står mucica, läs musica; — sid. 3 sp. 1. r. 8 uppf. står filaromonicas, läs filarmonicas; r. 19 uppf. står societeten, läs societeten; r. 25 uppf. står forgas, läs torgas (d'Astorgas); sp. 2, r. 29 ndfr. utgår ordet något; r. 18 står: stor, läs stor.

Kurs i plastik samt undervisning i sång

efter den italienska sångmetoden i för-
ening med instuderande af roller,
med särskildt afseende fäst vid fraserings
och diktning, meddelas af

SIGNE HEBBE,

Linnégatan 78, Stockholm.

Å Svensk Musiktidnings Expedition,
Kammakaregatan 6, samt i bok- och
musikhandeln finnes till salu

MELODISKA MINNESBLAD

4 Pianostycken — *Barcarole, Ma-
zurka, Canzonetta, Nenia* — af Frans
J. Huss. Pris 1 kr.

Richard Anderssons Musikskola.

Höstterminen börjar den 16 September 1907. Anmälningsskolor: Torsdagen
den 12 och Fredagen den 13 Sept. kl. 12—2 och 5—6 e. m. Mottagningstid
för skolan kl. 1/2 2—1/2 3 e. m. alla dagar från och med den 16 September.
Richard Anderssons mottagning från samma dag: Onsdagar och Lördagar
kl. 1/2 2—1/2 3 e. m.

Förutvarande elever torde anmäla sitt återinträde.

Brunnsgatan 28, 2 tr., Stockholm.

Filialer finnas å Söder, Östermalm samt öfre Norrmalm.
(G. 20655.)

Stockholms Musikinstitut,

Brahegatan 7 B, ö. g., 3 tr. upp. Allm. Tel. 115 96.

Höstterminen börjar den 17 September. Anmälningsskolor: Lördagen den
14 och Måndagen den 16 September kl. 1/2 1—1/2 3 samt 1/2 6—1/2 7 e. m.
Efter den anmälningsskolor och mottagningstid: Måndagar och Torsdagar kl. 1/2 2—
1/2 3. Prospekt tillhandahålles.

Sigrid Carlheim-Gyllensköld.

J. G. Malmström
**PIANINON
FLYGLAR**
Göteborg.

PIANO L E K T I O N E R

efter bästa metod, ledande till god tek-
nisk och verkligt musikalisk utbildning,
meddelas af undertecknad till moderat
pris. Anmälan kan äfven ske skrift-
ligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och
3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97.
Kammakaregatan 6, 1 tr öfv. gården.
Frans J. Huss.

I bok- och musikhandeln finnes
att tillgå

Schumann- Album

med porträtt af

Robert Schumann.

Pris kr. 1: 25.

Innehåll:

Pianostycken: *Inträde i skogen* —
Jägaren på lur — *Fughetta* — *Små-
stycke* — *Fantasi-Dans* samt Sång:
Folkvisa med svensk och tysk text.

Sällskapet för svenska kvar- tettsångens befrämjande.

Deltagarna i 1906 års pristäflan under-
rättas härigenom, att på prisnämndens
förslag två tredje pris blifvit utdelade:
till kompositören S. E. Hafgren för »Vak-
nen» och till musikdirektören Oscar Mel-
lander för »På dig jag tänker» samt dess-
utom inköpts af musikdirektör Felix Kör-
jing »Vår by». Öfriga täflande torde låta
afhämta de inlämnade kompositionerna i
Carl Johnn's musikhandel Järntorget 78,
Stockholm, innan den 1 nästkommande
oktober, efter hvilken tid sällskapet fri-
tager sig från allt ansvar för nämnda
kompositioner. Till den pristäflan, som
sällskapet beslutat i år skola äga rum,
böra täflande inlämna sina alster uti ofvan-
nämnda musikhandel före den 1 decem-
ber. Kompositionerna skola vara skrifna
till svensk text utan accompagnement,
försedda med tydligt skrifvet motto, där-
af afskrift skall finnas å ett medföljande för-
segladt kuvert, innehållande kompositörens
namn och adress. Täflingsprisen äro:

Första priset 1,000 kr.

Andra » 500 » samt

Tredje » 200 »

Annons härom införes på nytt i början
af oktober.

Stockholm i juni 1907.

(S.T.A. 189604)

Styrelsen.

J. LUDV. OHLSSON

STOCKHOLM

Hamngatan 18 B.

Flyglar, Pianinos och Orgelhar-
monier af de bästa svenska och ut-
ländska fabriker i största lager till
billigaste priser under fullkomligt
ansvar för instrumentens bestånd.

Obs.! Hufvuddepot för Blüthners
och Rönischs världsberömda
Flyglar och Pianinos.

Fröken Hedvig Svenson

åttetager sig lektioner i Piano och Har-
monilära måndagen den 16 September.
Billigare pris för mindre försigkomna.
Träffas fr. d. 14 Sept. tillsvidare onsd.
och lörd. kl. 2—3 e. m.
Sjögatan 56, 3 tr. Allm. Tel. 204 40.

INNEHÅLL:

Edvard Grieg † (med porträtt). — Lud-
vig Wüllner (med porträtt). — Beethovens
första debut (forts. o. slut). — Grieg och
Gade. — Från Mozart till nutiden. Efter
Fel. Dräseke. — Från scenen och konsert-
salen. — Mus. knotiser från hufvudstaden
och landsorten, från våra grannland och
andra land. — Rättelser. — Annonser.

Tonminnen.

Melodiska Pianostycken.

Jubelpolonäs, Canzonetta, Gamla
tider, Valse mignonne, God natt! af
Fr. J. Huss. Pris 1 kr.

Säljes och rekvideras hos Svensk Musik-
tidnings Expedition, Kammakaregatan 6.

Resp. Prenumeranter

å Sv. Musiktidning, hvilka vid flytt-
ningstid byta om bostad, anmodas
att med första uppgifva nya adressen,
pr brefkort eller telefon.

Högaktningsfullt
Redaktionen.